

Llobregós

informatiu

Dipòsit legal: L-798-2003

NÚM. 88

ABRIL - 2018

En portada...

Plou. A fora plou. És primavera i al carrer i a la terra plou. Abans m'agradava la pluja, l'aigua omplint de vida les places i els camins, els parcs i els boscos. M'emocionaven els cels canviants, ara blaus, ara grisos, ara foscos, ara clars...

En dies així entrava a casa, contenta, activada. Era el meu refugi segur i planer. Veure des de darrera els vidres com el món seguia rodant mentre la seguretat i la tranquil·litat m'embolcallaven; era reconfortador. Aquella pluja, aquell temps canviant em feien sentir viva i pertanyent a un engranatge gairebé perfecte i engrescador...

Però aquesta primavera, la pluja m'ha sobtat com mai no ho havia fet i no m'ha provocat les mateixes sensacions que abans. Ara, aquests dies que visc, ja són grisos per si sols, no cal que la primavera vingui a recordar-me que els temps i les circumstàncies són canviants encara que no vulguem o que ens costi adaptar-nos-hi.

Ara espero l'estiu, l'excusa perfecta per no estar a casa... rodar pel carrer sense hora per tornar al lloc al que ja no pertanyo, on simplement visc.

Espero la calor i submergir-me a l'aigua per treure'm l'angoixa del damunt, estirar-me sobre la tovallola suau i deixar-me torrar la pell pel sol, les nits llargues i caloroses xerrant de no res i de tot, els sopars improvisats a la fresca, la il·lusió d'una festa, estrenar aquella samarreta que em quedarà tan bé ara que els sotracos de la vida han alliberat el meu cos de tants quilos...

Espero l'estiu perquè em doni la força suficient per encarar un altre cop una tardor i un hivern que es presenten incerts però imparables i inexorables i et recorden com n'és de fràgil la vida que cadascú de nosaltres -a nivell personal i a nivell col·lectiu- creiem tan segura i tan rodona i perquè m'ensenyi a viure amb la incertesa dels dies que, això sí que ho puc assegurar, no sabem ni com ni quants seran.

Sílvia Peribáñez

FOTO: FERRI MANTEGA

A l'interior...

5 Noticiari

El municipi de Torà ha recuperat els límits territorials primitius, per una sentència ferma del Tribunal de Justícia de Catalunya. Havien estat modificats unilateralment per la Generalitat.

19 ... de la Vall

Les festes del carnaval s'han celebrat en la majoria dels pobles del Llobregós. Hi destaca, però la Festa del Brut i la Bruta que un any més ha estat un èxit de participació i d'organització.

18 Tradicions

La Molsosa ha estat sempre un municipi en què la gent participa en moltes activitats culturals i lúdiques, com el musical que cada any organitza tot el poble amb una bona posada en escena.

51 Esports

El bàsquet a Torà està desenvolupant una gran tasca esportiva i educativa amb nois i noies de totes les edats. Els cadets tenen com a entrenador el nordamericà Dominique Wayne Neil.

Núm. 88 - abril - maig 2018
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Ester Closa, Ramon Fitó, Maria Garganté, Jordi Llauredó, Francesc X. Miramunt, Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila, Vicenç Vilaseca.

Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps,
Jordi Leiva, Montse Miquel, Antoni Montroig,
Gisela Rosell, Sergi Torrecasana, Raquel Venque

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Assumpció Caellas, Laia Cererols, Laia Freixes, Cris Jolonch, Albert Morales, Xavier Moreno, Jordi Oliva, Toni Pinós, Laura Torrecasana,

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

(≡) **ACPC**
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació
Catalana de la Premsa
Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

Editorial

A l'entrada de la primavera surt una nova edició de la nostra revista amb un desig d'esclat de vida, com reneix la natura després d'un hivern en què diversos episodis de nevada ha emblanquinat la nostra Vall. Hi podreu trobar una col·lecció de fotografies dels nostres paisatges que amb la blancor es tornen més fotogènics que mai. Tenim la sort que la nostra Vall va canviant succeïment de vestit segons l'època de l'any i això li dona una riquesa i un atractiu especial. Gaudir-la és un privilegi per a nosaltres i per als nostres visitants.

Pel demés, hi trobareu també notícies i reportatges que volen expressar les activitats i esdeveniments que es desenvolupen. No hi és tot el que s'origina en els nostres pobles, però és una mostra de la vitalitat que hi batega.

Volem agrair als col·laboradors habituals la seva constància en participar i fer-nos partícips de les seves opinions.

Que gaudiu d'una primavera en què desitgem que es desbloquegi el nostre país i pugui continuar el seu camí sense tantes interferències que fan mal i fan patir a tanta gent.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Enriqueta S.C.P.
 perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

Major, 2
 Tel. 973 476 018
SANAÛJA
 Plaça de la Creu
 TORÀ

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
 08281
 Castellfollit de Riubregós
 Tel. 93 869 30 38

BAR-RESTAURANT

Visites
973 473 028

Isaac Soterias
 INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
 I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
 T. 625 53 17 43
 E-mail: isaacsoteriaslampista@hotmail.es
 Lampisteria Isaac Soterias

**Serveis i Neteges
 Segarra**

Atenció personalitzada per a
 avis i/o malalts, a domicili.
 Servei de neteja per a
 particulars, despatxos,
 obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
 sad_segarra@yahoo.es

**EXCAVACIONS
 DUOCASTELLA S.L.**

Castelllallat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)
 Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
 www.excavacionsduocastella.com
 e-mail: calmarquet@calmarquet.net

**CAL MAS
 DE SANT SERNI**

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
 TEL. 973 473 581 | 676 086 185
 FAX 973 473 107 | www.calmas.net

Sanaüja rep aigua del Solsonès

Albert Morales. - Sanaüja s'ha adherit a la Mancomunitat d'Aigües del Solsonès. Fins ara aquest municipi de la Segarra s'abastia dels pous propis de la vila, però l'aigua resultant no era prou bona, ja que contenia alts nivells de minerals i de calç.

La incorporació a la Mancomunitat del Solsonès s'ha fet a través de la connexió en un dels seus dipòsits situat a Biosca que envia l'aigua per unes canonades soterrades fins als peus del Castell de Sanaüja, on es

troben els dipòsits de la vila.

Amb aquesta actuació, que porta dos anys tramitant-se, es posa punt i final al problema de l'aigua de mala qualitat, després de diversos intents fallits de connectar-se a la xarxa del Mig Segre i a la planta potabilitzadora de Ratera.

Sanaüja serà la segona població de la Segarra en connectar-se a la Mancomunitat del Solsonès, ja que Biosca ho va fer ara fa deu anys.

Santa Agueda a Biosca

Jordi Llauredó. - El passat 24 de febrer, es va celebrar la jornada de Santa Àgueda, amb una molt bona assistència de veïns i veïnes i bioscanes en general d'aquí i d'allà. Les activitats van començar a les 17,30 hores amb un taller formatiu per fer entrants per a picar amb ingredients naturals i saludables i a les 21,30 es va fer el sopar al local sociocultural de cal Borres amb una gran assistència.

Durant la vetllada, es va repartir un detall commemoratiu de la festa i es va escollir nova alcaldessa. La alcaldessa sortint, Carme Massanés, va entregar unlluït ram de flors i la banda corresponent, a la nova, Mari Carme Puig.

A l'endemà, diumenge 25, es va fer una sortida a Igualada per gaudir del cor de veus *Noies Exaudio*, a la basílica de Santa Maria.

Torà recupera el límits primitius de Llanera

FOTO ISIDRE BLANC

Ramon Torné.- El passat mes de febrer va esdevenir ferma la sentència del contenciós administratiu que mantenien l'Ajuntament de Torà contra l'Ajuntament de Llobera i la Conselleria de Governació de la Generalitat de Catalunya pels límits territorials dels dos municipis. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va dictar sentència a favor de l'Ajuntament de Torà.

El litigi va començar l'any 2007 arran dels expedients de delimitacions territorials que va iniciar el Departament de Governació. En aquell moment, pel que fa a Torà, hi va haver acord amb tots els municipis veïns menys amb el de Llobera, que va mostrar el seu desacord amb la proposta al veure que el Dolmen de Llanera quedava dintre del terme de Torà, emparant-se

en una modificació de límits de 1924. L'Ajuntament de Torà va buscar en els seus arxius els empadronaments, les lleves, els impostos, i va trobar les actes de delimitació més antigues fetes a l'empara d'una Reial Ordre de l'any 1889 segons la qual els municipis de Llobera i Llanera estaven d'acord en la delimitació de llurs termes, i aquest document ha estat el que ha prevalgut a l'hora de dictar sentència, juntament amb el dictamen a favor de Torà elaborat per Jesús Burgueño, doctor en Geografia per la Universitat de Lleida.

D'aquesta manera, després de deu anys, tres masies, la Vila, el Piteu de Dalt i el Piteu de Baix, tornen a Llanera, municipi agregat a Torà l'any 1968.

6 dies per la Vall del Loira

ruta pels castells

Sortida dilluns 9 de juliol

El preu inclou:

Autocar de Prats Serrat i guia acompanyant durant tot el viatge - Hotel a Tours i estada en règim de pensió completa durant tot el viatge - Recorregut amb embarcació pel Loira des de Candes St. Martin a Saumur - Entrades, guies locals i visites segons es detalla al programa - Asseguració d'assistència en viatge

Informació i reserves: 973 473 813

Castellfollit: Festa Major d'hivern

Laia Freixas.- Som-hi nois que avui tenim Festa Major!!! El dissabte 20 de gener, potser a moltes cases de Castellfollit es va poder sentir la frase anterior. El poble tornava a celebrar la seva Festa Major d'hivern: la festa de Sant Vicenç, un dels seus patrons juntament amb Sant Roc.

Enguany, la gresca va començar una mica abans, ja que a la tarda del dissabte, els nens i nenes del poble van passar-ho d'allò més bé amb un espectacle infantil: Un pirata va fer cap al poble i els més petits l'havien d'ajudar a trobar un tresor. Després de moltes proves i pistes tots hi van sortir guanyant! Amb llaminadures

i un bon berenar.

A les vuit del vespre, també al mateix local social, l'Elisabet ens amenitzava el ball. Aquí, tant grans com petits van gaudir de la bona música i el bon tracte de la cantant. Amb ella el ball i els somriures estan assegurats. A la mitja part, tothom esperava el seu entrepà per poder recuperar forces per continuar ballant una mica més.

Finalment el dilluns 22, dia de Sant Vicenç, mossèn Fermí va presidir la missa en honor al Sant Patró. El cant dels goigs no hi van faltar. Felix Sant Vicenç!

Calçotada a Calonge de Segarra

Ajuntament.- El passat diumenge 11 de març una setantena de veïns i veïnes de Calonge de Segarra es van aplegar al local social del municipi per celebrar la 10a edició de la calçotada popular, organitzada per l'associació de Joves de Kalonge amb la col·laboració de l'Ajuntament de Calonge de Segarra. El menú va consistir, a més dels calçots, en

xai, botifarra i cigronets de l'Alta Anoia, postres i cava.

Com ja és tradició, tot seguit del dinar la festa va ser amenitzada pel joc del bingo. L'acte va ser un èxit tant per la bona participació com per la col·laboració dels veïns i veïnes de Calonge de Segarra.

Aquest QR us portarà a veure totes les fotografies

Claret regala tradició

Francesc X. Miramunt.- Arriba la primavera, la natura comença a mostrar tot el seu esplendor i ens dona tot allò que necessitem. A partir d'aquest número, des de Cal Miramunt, Can Solé Xic, Ensabona't Sabo Natural i Parc de les Olors us regalem unes fitxes col·leccionables on podreu trobar la tradició de les nostres terres amb les plantes aromàtiques, medicinals i culinàries.

Amb la primera us presentem el timó o també anomenada farigola. Sempre hi trobareu la descripció de

la planta, la seva història, els seus usos tradicionals i actuals. També 3 receptes perquè les pugueu gaudir, una d'elles medicinal, una tradicional i l'altra de cuines del món perquè descobriu tot el que ens poden regalar les nostres plantes aromàtiques, medicinals i culinàries. Que la gaudiu però sobretot que la respecteu, d'aquesta manera, la natura t'ajudarà en tot el que necessitis, moltes vegades sense esperar res a canvi! Salut!

Activitats a Prades

Arriba el bon temps i, amb ell, comencen les activitats de l'Associació Cultural de Prades.

Aquest any la Fira de Sant Ponç serà el proper diumenge 6 de maig. Com cada any el poble s'omplirà de paradetes de productes, de demostració d'oficis i, per segons any, durem a terme el Tastet de Prades on podreu provar els productes dels pagesos i ramaders dels voltants del nostre poble. Us hi espem a esmorzar, dinar i a la xocolatada de després de l'actuació musical de la tarda.

El primer diumenge de juny pels pradencs i praden-

ques és dia de retrobaments. Enguany serà el tercer any de la Trobada i esperem poder fer-nos la foto davant de la Creu del Captaire si el temps ens respecta.

Aquest any, com a novetat, celebrarem també la revetlla de Sant Pere, el 29 de juny, amb una Sardinada Popular a la Plaça de Prades. Us hi esperem a tots i totes.

Estigueu atents i atentes que per la Festa Major tenim una gran sorpresa.

Associació Cultural de Prades

Cinc roses per a cinc amigues

Assumpció Caellas. - Aquest escrit vol ser un petit homenatge a unes grans amigues que el passat 2017 ens van deixar. Són la Maria Riera, de Sanalija; la Lola Brau, de Torà; la Paulina Oliva, d'Ivorra; l'Antònia Llorens, d'Ivorra, i la M. Àngels Querol, d'Ardèvol.

Que Déu les compensi pel seu treball. Eren unes molt bones alumnes i ens han deixat un buit tant dins com fora dels nostres casals. La seva constància i senzillesa eren d'admirar.

Esperem que un dia ens puguem retrobar. De part de la vostra monitora que no us oblidia.

**estudi
BLAT**
ARQUITECTES

DESPATX D'ARQUITECTURA

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

Passeig Santa Calamanda, 12
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF
quioscpasseig@gmail.com

www.eljardinerdetora.com
658550376

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA
ASSEGURANCES

LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS

J. ROIG

roigsantramon@gmail.com

**Electricitat - Aigua
Calefacció - Gas
Energies Renovables - AACC**

C/ Arravaleta, 28

Sant Ramon

973 524 317

699 95 91 75 - 687 77 82 06

MAQUINARIA AGRÍCOLA

Calçotada a la Molsosa

Rosa Vila. - Com és tradicional cada any, el dia 4 d'abril al Local Social de la Molsosa, vam celebrar la calçotada. Més de seixanta persones ens vam ficar els pitets i alguns els guants per menjar els calçots i assaborir la seva salsa feta per algunes mestresses del poble.

Una vegada tots teníem de nou les mans netes, vam menjar la botifarra, les mongetes, la cansalada i xai; tot regat amb vi i cava. Per acabar, postres a base fruita i un flam.

Després de dinar tots junts vam poder veure el partit de futbol Barcelona - Atlètic de Madrid, amb una gran tensió.

Ara, fins l'any que ve; més i millor!

Teatre a Massoteres: nova edició del concurs "Buscatalents"

Dani Vidal. - Els dies 27 i 28 de maig, Massoteres celebrarà la 8a edició del concurs de monòlegs i teatre amateur "Buscatalents". El concurs, organitzat per l'Ajuntament i l'Associació de Joves, té una dotació econòmica de 1.100 euros, que es repartiran en dos premis als millors grups de teatre (450 i 350 euros) i dos als millors monologuistes (200 i 100 euros). Les bases es poden consultar a la pàgina web massoteres.cat.

L'afició al teatre al municipi va comportar, ara fa un any, la creació del grup "Els Massots", que va debutar el maig del 2017 amb la interpretació de l'obra "El valerós cavaller Sant Jordi" i el gener del 2018 va tornar a pujar a l'escenari per recrear els Pastorets.

BUSCATALENTS

26 i 27 DE MAIG

VIII CONCURS DE TEATRE I MONÒLEGS AMATEUR

PREMIS:	BASES:
Obres de teatre:	Consultar a:
1r 450 euros	www.massoteres.cat
2n 350 euros	Inscripcions obertes
Monòlegs:	fins 11 de maig
1r 200 euros	
2n 100 euros	

Organitza l'Ajuntament de Massoteres amb la col·laboració de l'Associació Jove del Municipi de Massoteres

CARNAVAL AL

Massoteres celebra el Carnaval amb la Festa del Porc

Dani Vidal.- Els veïns del municipi de Massoteres es troben per Carnaval per celebrar la Festa del porc. De bon matí comença el procés d'elaboració del mandongo a la manera tradicional, després es cou i, una vegada acabades aquestes tasques, té lloc el dinar de germanor. Més d'un centenar de persones s'apleguen al local social per dinar. El copios àpat és a base dels productes del porc, mongetes i bròquil.

A l'Escola de Sanaüja

LLOBREGÓS

Carnaval a l'escola de Castellfolit

El dia 9 de febrer l'escola Sant Roc de Castellfolit va celebrar el Carnestoltes. Els nens i les nenes es van disfressar de lleons, ja que els nens grans estan treballant el projecte de la sabana africana. Va haver una gran manada de lleons a la rua gràcies als pares i familiars que també es van disfressar.

Durant el trajecte fins al poliesportiu, els lleons més veterans portaven el rei Carnestoltes en un llit i mentrestant, els més joves anaven fent batucada amb instruments confeccionats amb materials reciclats. Un cop van arribar al poliesportiu, els nens més grans van llegir el pregó i van cremar el rei Carnestoltes.

Carnaval a la Molsosa

Rosa Vila. - El dia 27 de gener es va celebrar el sopar-ball del Carnaval a la Molsosa. Un grup de 80 persones es va reunir al Local Social per sopar i després poder ballar amb el music Jordi Caselles. Durant el sopar es va fer una rifa de dues cistelles plenes de productes alimentaris i 2 tortells de carnaval. Val a dir que la festa va ser completa.

EL BRUT I

Els passats dies 2 i 3 de febrer vam celebrar a Torà el primer carnestoltes de la comarca, la “Festa del Brut i la Bruta”. Durant dos dies es van realitzar un conjunt d’activitats que van poder gaudir dels més grans als més petits.

El divendres al matí la festa va començar amb una rua amb els petits bruts i brutes del CEIP Sant Gil i de la Llar d’Infants El Jardí. A la nit, els assistents al poliesportiu van venir amb els looks més esportius per participar a la “Olympic Party” on van poder gaudir de la música amb PD Croks Life i Dj Send0.

El dissabte al matí va tornar a començar la festa pels més petits amb una rua infantil pel poble seguit d’un espectacle d’animació a càrrec de Jaume Ibars que va fer ballar a grans i petits.

Però el plat fort arribava a la tarda amb el Pregó del carnaval, on la “Guàrdia Civil” s’apoderava del poble tot aplicant el “155” als ciutadans i ciutadanes de la Vila de Torà. Seguidament el “Bonic i la Bonica” van donar el tret de sortida a la rua de la tarda amb els gegants acompanyats per una xaranga i pels grallers de Torà.

LA BRUTA

La rua va finalitzar al poliesportiu on hi va haver la tradicional botifarrada i el Bingo Brut.

I si la tarda va ser plena de sorpreses i de festa la nit ens esperava encara amb molta més animació. Dos dels grups de versions més destacats del país, l'Orquestra Mitjanit i la Banda del Cohe Rojo, ens van fer ballar fins ben entrada la matinada.

Volem destacar la gran quantitat de disfresses que hi van haver a la nit del Carnaval. Cada any veiem com més persones venen disfressades en grup, per fer més boja la nostra festa!

Finalment, l'organització de la festa vol agrair a tots aquells establiments, empreses i persones que han col·laborat amb la realització de la 29a edició de la festa, ja que sense l'aportació desinteressada de tants toranesos i toraneses aquesta festa no seria possible. Moltes gràcies a tots i totes.

Ens veiem l'any vinent celebrant l'edició número 30 de la festa, amb un munt de sorpreses, diversió i festa esbojarrada.

Associació Cultural el Brut i la Bruta

El propassat 26 de gener tenia lloc a Torà, Sanaüja, Tarroja de Segarra, la Prenyanosa, les Oluges, Cervera, Granyena de Segarra, Talavera i Sant Antolí, actes de record i homenatge a la deportació segarrenca als camps nazis. Es feu en el marc del projecte memorial *Stolpersteine* (pedres-obstacle o pedres de topada) que van impulsar el Fòrum l'Espitllera i el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració dels Ajuntaments respectius.

STOLPERSTEINE: **UNA PEDRA,** **UN NOM,** **UNA PERSONA**

El conjunt d'actes va començar el dia anterior, dijous 25, amb un col·loqui organitzat pel Fòrum l'Espitllera i l'Ajuntament de Torà a la sala de plens de l'ajuntament amb la presència de l'artista berlinès i artífex de les *Stolpersteine*, Gunter Demnig. Quinze dies abans, el Fòrum l'Espitllera havia lliurat algunes de les llambordes a familiars dels deportats, ajuntaments i al Museu Comarcal de Cervera, on passaren a convertir-se en peça del mes del Museu.

El dia 26 es llevà lleig i plujós, talment com un decorat de la llarga i negra nit de la deportació. El Fòrum l'Espitllera convocà a les 9 del matí davant del carrer Nou 9, de Torà, on s'hi instal·là l'*Stolpersteine* dedicada al toranès Antoni Cases Blanch, amb un senzill però emotiu recordatori, unes roses blanques, un text sobre la deportació de l'intel·lectual manresà Joaquim Amat-Piniella, i una llàntia com a símbol de llum de la memòria, que es va anar repetint arreu.

Després de Torà, la caravana de la memòria de la deportació segar-

renca va seguir cap a Sanaüja per col·locar la llamborda dedicada a Salvador Grau Bibià al carrer del Forn, 6; la ruta s'encaminà després cap a Tarroja de Segarra, on s'ho-

menatjà a Ramon Gomà Solé davant la Casa de la Vila; es continuà cap a la Prenyanosa on es recordà al deportat Salvador Calderó Aldabó al carrer del Forn. La següent etapa

fou a la plaça del Pare Cortadellas de les Olu-
ges, on es recordà a Antoni Merli Cornellana en
presència de la seva filla i família; finalment, el
recorregut matinal acabà a Cervera.

Aquí s'hi va celebrar l'acte institucional del
memorial *Stolpersteine* de la Segarra que va
començar amb una recepció al Saló de Plens,
i parlaments a càrrec del paer en cap, Ramon
Royes; de la directora general de Relacions
Institucionals i amb el Parlament, Carme Gar-
cia; de la vicepresidenta del Fòrum l'Espitllera,
Mercè Serra; de l'artista Gunter Demnig; i del
representant dels familiars i fill de deportat, Josep Ri-
era. Signatura al Llibre d'Honor de la Paeria, i lectura
dels noms dels deportats i lliurament de les tres *Stol-
persteine* de Cervera dedicades als deportats Ramon
Alsedà Sanou, Miquel Porté Rius i Josep Riera Closa.
Trasllat a la plaça Major, l'artista Demnig procedí a la
instal·lació de les llambordes, ofrenes, i, sota porxos de
la plaça, interpretació musical a la trompeta a càrrec
d'alumnes del Conservatori i performance poètica amb
textos d'Agustí Bartra a càrrec de VinyArtistics com a
cloenda a l'acte.

Havent dinat, la caravana enfilà cap a Granyena de
Segarra on s'instal·là la llamborda al carrer Sant Pere,
10, bo i recordant a Ramon Bonet Vilarrubí; a la plaça
Major de Talavera, familiars de la víctima lliuraren a
Gunter Demnig l'*Stolpersteine* dedicada a Magí Solé
Ballesté; i per acabar el recorregut, al carrer Raval del
Pont de Sant Antolí on es col·locà la pedra que recorda
Magí Bergadà Amat. En total, 9 poblacions i 11 noms

en el record de la deportació segarrenca a camps nazis
de Mauthausen, del kommando de Gusen o Steyr, a
l'estat de l'Alta Àustria, o Neuengamme, al districte
d'Hamburg,

Prendre consciència i reparar l'oblit, doncs, es troba
ineludiblement en els fonaments i el desig del Fòrum
l'Espitllera per aquesta contribució memorial a les
víctimes, a les seves famílies, a la Segarra i al país.
S'escriu així una pàgina de la nostra història recent,
es rescabala un deute amb la memòria de la depor-
tació, i s'inscriu la Segarra en el mapa de memorials
Stolpersteine que té presència en 23 països d'arreu
del món des d'Alemanya fins a Argentina, passant per
Àustria, Holanda, Hongria, Polònia, Txèquia, Bèlgica,
Ucraïna, Itàlia, Noruega, Eslovàquia, Eslovènia, França,
Croàcia, Luxemburg, Rússia, Suècia, Romania, Grècia,
Catalunya, Bielorrússia, i Lituània.

Jordi Oliva i Llorens (Sedó)

**LLIBRERIA
ROVIRA**

Estanc
Quiosc
Videoclub
Càrregues de mòbil

Papereria
Objectes de regal

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

EL MUSICAL DE LA MOLSOSA

El passat 21 de gener, el Local Social de la Molsosa es va omplir de gom a gom en motiu de la representació de la quarta edició del Teatre Musical dirigit per Elis Colell. És ben cert que aquest any els molsosencs i molsosenques us hem fet esperar una mica més; per tradició aquest esdeveniment se celebrava pel pont del 8 de desembre. Tot i així, i com era d'esperar, va resultar ser tot un èxit.

Abans que res, és necessari recordar que aquest èxit ha estat fruit d'un gran treball, esforç i implicació per part de tots els participants. Realment és difícil d'imaginar la feina que hi ha al darrere d'un musical: pensar i seleccionar les cançons, comprar les teles necessàries per a cada representació i cosir-les a mida, pensar coreografies i assajar, assajar molt. Ara bé, les ganes i la motivació de tots nosaltres van fer-ho possible.

I és que tenim la sort de comptar amb un gran equip: la Irma, que va seguir dirigint les actuacions dels més petits, enguany va optar per unes cançons actuals i plenes de ritmes com la de *Una lluna a l'aigua*, de Txarango. Sense cap dubte, els nens i nenes es van "menjar" l'escenari! D'altra banda, el jovent ens vam posar a la pell dels LMFAO amb la cançó *Sexy and I know It*. El show n'era el principal protagonista i ho vam aconseguir: els espectadors van passar-s'ho tant

bé que se'ls va fer curta l'actuació!

Pel que fa a als veterans, no van deixar indiferent a ningú. Any rere any aconsegueixen que el públic es quedi amb un pam de nas. Serà l'experiència que han anat adquirint al llarg d'aquests quatre anys? Segur que sí. Algunes de les actuacions van ser *Can't fight the moonlight* d'El Bar Coyote, en què les dones molsosenques van atrevir-se a realitzar una coreografia força complexa i també *Doo Da* dels Cartoons, considerada una actuació màgica per l'extraordinària indumentària que duïen els cantants.

Així com també convé remarcar d'especial rellevància l'excel·lent feina de les maquilladores i estilistes, Anna i Xose, ja que no només varen aconseguir que els participants s'assemblassin als artistes originals sinó també van viure de ple els nervis a flor de pell i l'eufòria de tots ells abans d'actuar.

Dit això, vam acomiadar la festa amb un bon sopar d'entrepans de pernil i formatge que s'oferien amb l'entrada. Així doncs, només ens queda agrair l'assistència de tots i cadascun dels espectadors ja que sense ells, el musical no hagués estat pas possible. Moltes gràcies i fins l'any vinent!

Laura Torrecasana

Els més petits van optar per unes cançons actuals i plenes de ritmes

El jovent es van posar a la pell dels LMFAO amb la cançó "Sexy and I know It"

Els veterans van atrevir-se a realitzar una coreografia força complexa amb una actuació màgica

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

C/. Sant Pol, 13
Tel. 973 55 16 98
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pf. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ · DECORACIÓ · INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 · C/. Isidre Vilaró, 14 · **08280 CALAF** (BCN) · Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

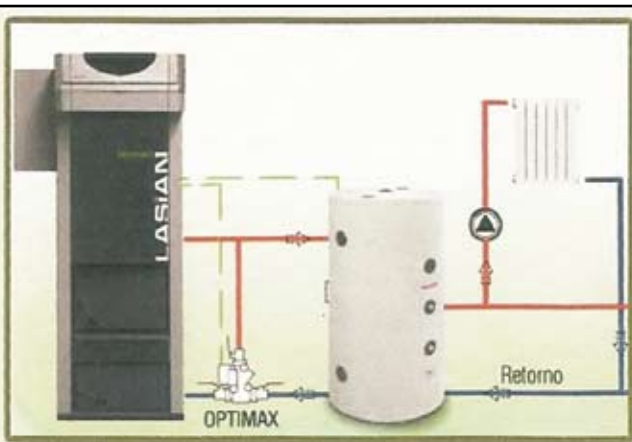
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

La passió pel cinema

El toranès Pere Molins, de cal Clavellà, pagès de professió, ha tingut durant la seva vida una gran afició: el cinema. Als seus 86 anys la seva afició segueix tan viva com quan era jove, i col·lecciona amb gran il·lusió tot el que fa referència al món del setè art. L'hem visitat a casa seva i ens ha mostrat les seves col·leccions i explicat les seves vivències.

Quan va començar la teva afició pel cinema?

Tenia vuit anys i, tot just acabada la guerra, ens va venir a visitar una família de Manresa i a mi em van regalar un projector de joguina de "Cine-Nic". Em va sorprendre molt aquell aparell perquè no havia sentit a parlar mai de cine, era la primera vegada que escoltava aquesta paraula, i aquell joguet em va obrir la porta a tenir una obsessió pel cinema i mirava cada dia aquelles pel·lícules de dibuixos animats.

I a veure pel·lícules en sales de cine?

A mitjans del anys quaranta la família Tomàs va començar a projectar pel·lícules al Cine Recreo de Torà i jo hi anava amb els meus amics, entre aquests el Felip Palou que feia de maquinista-operador, i un dia ens va convidar a veure des de la cabina les pel·lícules que feien; jo em vaig fixar com preparava les pel·lícules per ser projectades. Va passar un temps i un dia que va nevar, el meu amic, que treballava en un altre poble no va poder venir, i el seu company de cabina em va dir si el volia ajudar; no m'ho va haver de dir dues vegades,

i així va ser com vaig entrar d'operador de cabina de projecció al cine Recreo.

Vas treballar-hi molt temps?

Quinze anys, fins el 1950. El Joan Vila, de cal Roig, va ser qui em va ensenyar l'ofici, i quan ell va plegar ho feia jo sol. Abans de plegar jo, vaig ensenyar-ne a un noi de Biosca que va ser el meu substitut.

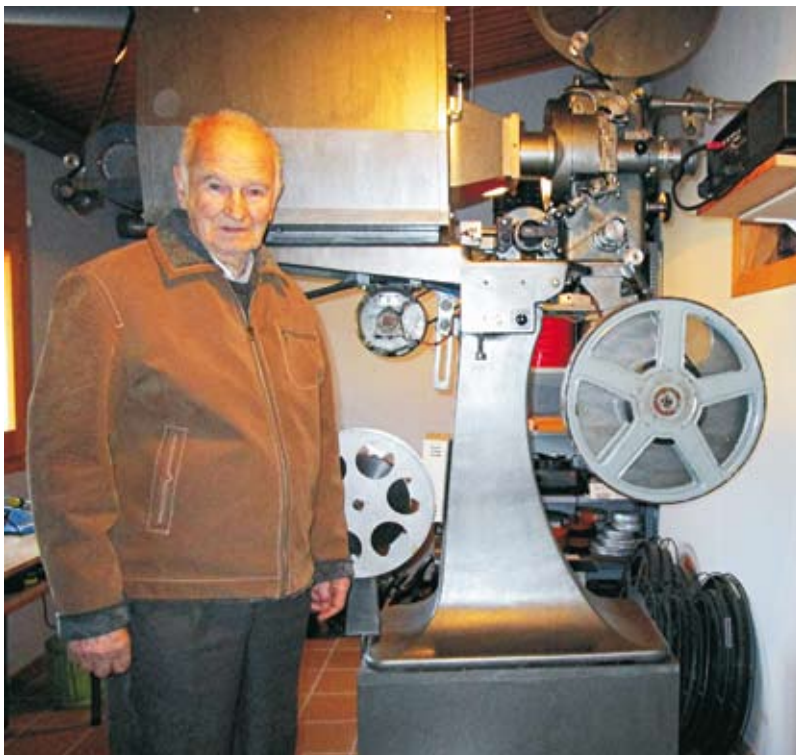
"Cine-Nic", el primer projector del Pere

Quins records tens d'aquells anys?

Recordo que l'entrada valia un duro i que tots els diumenges a la tarda la sala estava plena; com que no hi havia gaires cotxes per desplaçar-se com ara, ni televisió, tothom esperava l'hora per anar al cine. Fèiem intercanvi de pel·lícules amb el cine de Calaf, que ens les portava un noi d'allà que es deia també Joan Vila. Recordo que, gràcies a això, aquest noi va conèixer una noia de cal Carulla de Torà amb la que es va casar. També recordo que hi havia una cantina que portava la família Meix, que eren els que tenien llogat el bar La Toranesa.

Per quin motiu vas plegar del cine Recreo?

Mossèn Xavier Claramunt, que era rector de Torà, juntament amb alguns pares varem decidir fer cine els diumenges en una sala del Convent i ens va demanar al Josep Sunyer i a mi si ens en podíem cuidar. Això va ser degut a què en aquells temps els menors de 18 anys no podien veure segons quines pel·lícules, i alguns diumenges es quedaven sense cine. Es va constituir una junta i vàrem comprar un projector de 16 mm. Passat un temps alguns pares van demanar que les mateixes pel·lícules les féssim els dissabtes.

Pere Molins davant del projector professional

Quan temps va durar?

Poc més d'un any, doncs aleshores va sortir l'opunitat de comprar l'antic cine Glòria, que abans de la guerra es deia Centre Catòlic i s'hi feia teatre, i el mossèn i la junta, amb el vist-i-plau del Bisbat i la col·laboració econòmica d'alguns toranesos vàrem decidir comprar-lo. Se li va posar el nom de Casal Parroquial, i anàvem en combinació amb els casals de Castellfolit i Sanaüja, projectant les mateixes pel·lícules. Fèiem cine els dissabtes a la nit i els diumenges a la tarda; els dissabtes gairebé només venia el jovent i els diumenges les famílies amb els fills. Les pel·lícules les portava el Ramon Solé amb el seu taxi des de Calaf. La feina no es limitava només a projectar les pel·lícules, sinó que també em cuidava de la calefacció; treballava dissabte a la tarda i el diumenge tot el dia. El Casal va durar uns deu anys.

Quin tipus de censura hi havia en aquell temps?

Al cine Recreo no tallàvem res perquè si alguna pel·lícula era "no apta para menores" ja no deixaven entrar als nens, però tot i així n'hi havia que es "colaven" i s'amagaven sota les butaques, inclús els pares els tapaven amb els abrics quan venien uns inspectors de Guissona. Al Casal, tot i que les pel·lícules eren totes aptes, si hi havia alguna escena que el mossèn

Silvana Mangano ballant el baion en un fotograma de la pel·lícula "Anna".

A casa té unes 1.200 pel·lícules i molts documentals; també més de 2.000 programes de mà i molts llibres i fitxes de pel·lícules

considerava pujada de to la tallàvem i després la tornàvem a ajuntar amb acetona.

Es trencaven molt sovint les cintes?

Depenia de l'estat en què estaven, i també algunes vegades es cremava i havíem de parar la projecció i si durava molta estona la interrupció el públic xiulava, i aleshores ens posàvem nerviosos nosaltres.

Quantes pel·lícules es projectaven?

Dues pel·lícules, el NO-DO i uns anuncis publicitaris que fèiem a la mitja part. I si havíem d'informar d'alguna cosa ho escrivíem en un vidre que posàvem davant del projector.

Alguna anècdota?

Recordo que el 15 de març de 1959 a la pantalla del Cine Recreo varem projectar la pel·lícula "Ana"; en aquesta pel·lícula la protagonista Silvana Mangano balla un ball anomenat "el baion d'Anna", i aquest ball el vam fer passar per la pantalla dues vegades i el públic ens va aplaudir. No ho havíem fet mai ni vaig fer-ho cap més vegada. M'he preguntat molts cops perquè no vaig repetir-ho en altres pel·lícules.

Com ho feies quan van tancar els dos cines de Torà?

Quan van sortir al mercat els aparells de vídeo que projectaven pel·lícules, anàvem a Cervera a llogar-ne amb una altra família, una setmana nosaltres i l'altra ells. Ara tinc DVD i m'ho passo molt bé, perquè puc comprar moltes de les pel·lícules que havien passat per les meves mans i m'agrada tornar-les a veure les vegades que em sembla.

Us agrada el cinema a tots els de la família?

Si, principalment a la meva esposa. Quan vàrem celebrar els 50 anys de matrimoni els fills ens van regalar un aparell de televisió gran, en el que miro les pel·lícules.

Quantes pel·lícules veus cada dia i quina classe de cine t'agrada més?

Tres, dues abans de sopar i una després, i m'agraden molt les pel·lícules bíbliques com "Els deu Manaments", les musicals "Somriures i llàgrimes" i les de l'oest com "La Diligència".

FOTO: ARXIU ENRIQUETA PARRAMON

La cantina del cine Recreo

Quina època consideres que es feia el millor cinema?

Les pel·lícules que es van rodar dels anys quaranta als vuitanta.

Els teus actors i actrius preferits i la pel·lícula que has vist més vegades?

Charlton Heston, James Stewart, Glenn Ford, Robert Taylor, Fred Astaire i d'actrius la Ingrid Bergman, Audrey Hepburn, Eleanor Powell, Cyd Charisse, Ginger Rogers. I la pel·lícula que he vist més vegades és "La túnica sagrada".

Des de quan ets col·leccionista de tot el que està lligat al món del cinema?

Des que treballava de maquinista al cine Recreo.

Quantes pel·lícules tens?

Unes dues-centes en vídeo i més de mil en DVD, i molts documentals; també tinc més de dos mil programes de mà i molts llibres i fitxes de pel·lícules.

Com has aconseguit tant material?

Anant a mercats, fires i grans magatzems, especialment al mercat de Sant Antoni de Barcelona.

Gràcies Pere. Per mitjà de les teves paraules hem pogut recordar com es vivien, durant aquells anys, els caps de setmana als nostres pobles i saber una mica més del món del cinema.

Ramon Torné

**37a caminada popular de Torà:
Ruta de les torres i el castell de
Castellfollit.**

**Cal reservar a l'agenda
el darrer diumenge
d'abril, dia 29**

PREPARA'T PER LA CAMINADA

**L'Associació del
Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
organitza la clàssica
caminada de
primavera**

Enguany, el dia 29 d'abril, celebrarem la 37a caminada saltant de terme municipal, de comarca i de província: visitarem el poble veí de Castellfollit de Riubregós, un poble amb molta història situat en un encreuament estratègic entre el camí Ral d'Igualada a Ponts i el camí de la Sal que venia de Cardona i anava cap a Cervera. Segurament per defensar aquests camins a l'Edat Mitjana es va construir el Castell de Castellfollit o Castell de Sant Esteve.

Un cop deixarem Torà i després de tastar coca, xocolata a la pedra i mistela del Pep, seguirem un camí rural per la rasa del Morros que ens durà carenejant fins al Castell de Castellfollit passant per les restes de la torre del Raval. El tram final abans del Castell ens garantirà unes vistes espectaculars i ens evocarà la mateixa sensació que devien tenir els soldats de diferents èpoques esperant el setge de l'enemic. Tot i que el Castell estava pràcticament enrunat,

Castellfollit, un poble amb molta història situat en un encreuament estratègic de camins

Ermita dels Sants Metges

actualment presenta molt bon aspecte ja que està en fase de reconstrucció i en breu es podrà visitar.

Baixarem fins a Castellfollit i allà podrem contemplar la característica plaça Major porxada amb l'església del Roser. Hi farem una paradeta per refrescar-nos amb pomes o taronges. Si creieu que amb 8 km n'hi ha prou, podreu esperar per tornar a Torà amb vehicle.

La resta de valents seguirem direcció Ferran passant per la font Nova pel camí de la Sal o Camí de Cascats, pujant de nou, ara fins a la petita però molt ben conservada ermita de Marçà, capella dedicada als Sants Metges, Sant Cosme i Sant Damià, emplaçada al capdamunt de la rasa de la Terrissa.

Una mica més enllà de la masia Barquets agafarem un corriol que ens portarà per la Pinada al punt geodèsic. Aquest punt marca la part més alta de la ruta. Val la

pena aturar-s'hi per agafar aire i alhora contemplar, si el dia ho permet, les muntanyes del pre-Pireneu. Valdrà la pena haver arribat fins aquí.

Després és tot baixada i aquell pa amb oli i llonganissa, atansant-nos a l'hora de dinar, se'ns posarà molt i molt bé. Sense adonar-nos-en arribarem a Torà passant pel forat dels Enconills.

I a Torà, fi de festa: barra de refrescos, música, rifa i un dinar boníssim.

Encara no us hem convençut? Amb els ingressos de la caminada, que no són gaires, podrem organitzar el Cós de Sant Gil, les exposicions a Cal Gegó, mantenim el GR-170 i fem tot el que podem per mantenir el Patrimoni Històric i Cultural de Torà.

Xavier Moreno - APACT

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis

Tenim números abonats de tots els acabaments

Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF

C/ Sant Jaume, 31

08280 CALAF

Tel. 93 869 91 54

loteriaelmercat@hotmail.com

agriplant huguet s.l.

el seu servei a Calaf des de 1985

jardiniers

Ctra de Font de Sant Jaume 08280

www.agriplanthuguet.cat

OBERT DIUMENGES I FESTIUS!

- Servei integral de jardineria
- Racó del Gourmet
- Moble antic restaurat
- Nutrició animals de companyia
- Tractaments d'aigües
- Flors i plantes
- Decoració esdeveniments

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

A detailed black and white illustration of various types of fireworks and explosives. In the center are several large cylindrical barrels, some labeled 'FUMOS' and others 'ROTON'. To the left is a sack labeled 'POUDRE' and a box labeled 'CIRE'. To the right is another barrel labeled 'FUMOS', a small bottle, and boxes labeled 'HYSON' and 'SEA'. At the bottom, there are more boxes, one labeled 'FUMOS' and another 'SEA'. The background shows faint silhouettes of buildings.

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÜJA (Lleida)

VALLFEROSA

**Associació
Amics de la Torre
de Vallferosa**

Vallferosa; assolint així la xifra més alta de visitants a la Torre des que està oberta al públic.

El municipi de Torà compta amb un ampli teixit associatiu que realitza activitats en diferents àmbits i, a Vallferosa n'hi trobem una mostra. Des de ja fa tres anys, l'APACT i els Amics de la Torre de Vallferosa organitzen visites acompanyades al complex històric de Vallferosa. Els voluntaris s'encarreguen de rebre els visitants i acompanyar-los en la seva estada, explicant-los la història de la Torre, l'església de Sant Pere i les ruïnes de l'antic poble, intentant així apropar-los a aquells temps en què Vallferosa estava plena d'activitat i deixava empremta en la història.

A més, les dues associacions preparen diverses activitats per promocionar i situar al mapa la Torre de Vallferosa i l'entorn rural ple d'història que l'envolta. Concerts, caminades, conferències, espectacles o jornades de neteja han estat algunes de les últimes activitats realitzades al voltant de la Torre; activitats organitzades amb la finalitat de recollir fons econòmic per la Torre de Vallferosa i mantenir-la viva. Sense cap mena de dubte, una mostra de treball en equip, solidaritat, companyonisme i estima vers el nostre poble i el nostre municipi, en un lloc i un moment en què costa rebre ajuda de les institucions per mantenir amb vida indrets com aquest.

El diumenge 4 de març es donava el tret de sortida a la temporada de visites acompanyades a la Torre de Vallferosa 2018 i ho fèiem amb un regust amarg. L'incivisme tornava, després de temps de calma i normalitat a Vallferosa. Diversos dels rètols que es troben

Horari de visites

Diumenges a les 11h i a les 12,30h
Març, abril, octubre i novembre:
1r i 3r diumenge
Maig, juny, juliol, agost i setembre:
cada diumenge

Informació
www.amicstorrevallferosa.cat

Reserves
www.tora.cat (Ajuntament de Torà)

a les ruïnes de l'antic nucli i els cartells informatius dels horaris havien desaparegut. Un acte vandàlic contra un espai arquitectònic únic i, al mateix temps, un atac a la feina i la dedicació constant de gent que estima el patrimoni del municipi i que treballa de manera desinteressada per preservar-lo. Des de l'Associació d'Amics de la Torre de Vallferosa volem fer pública la nostra denúncia contra el vandalisme i l'incivisme. Vallferosa és un dels espais més especials del nostre municipi; és una joia arquitectònica que acull mostres de solidaritat i de treball en equip constant i no permetrem que es vegi tacada per accions incíviques com les que hem viscut últimament.

Laia Cererols Sala
Presidenta Amics de la Torre de Vallferosa

**FORMACIÓ POSTOBLIGATÒRIA
A L'ESCOLA ARRELS DE SOLSONA**

FORMACIÓ DE QUALITAT - SEGUIMENT INDIVIDUAL -
PLATAFORMES DIGITALS - COMPETÈNCIES PROFESSIONALS -
RELACIÓ AMB EMPRESSES DE L'ENTORN

www.escolaarrels.cat - 973480392

**escola arrels
solsona**

**Portes obertes diumenge
6 de maig a les 11h**

Tallers de cada pla d'estudi

VISITES HORES CONVINGUDES

EL LLOBREGÓS VESTIT DE BLANC

La neu ha fet acte de presència a la nostra vall varies vegades aquest hivern. El passat 12 de febrer a mitja tarda es va posar a nevar a molts indrets de la nostra vall encara que no a tot arreu va agafar. La nevada va ser de poca magnitud i la població va estar informada en tot moment de les previsions meteorològiques per si la nevada anava a més o no. La neu sempre es benvinguda pels cultius i boscos però aquesta vegada només va enfarinar les nostres contrades i en els punts mes alts com a Vicfred s'hi van acumular de tres a quatre centímetres. Hi va haver poques incidències a les nostres carreteres i camins, encara que en alguns llocs ombradius a la matinada del dia 13 es van formar algunes plaques de gel i s'havia de conduir amb precaució.

Més copiosa va ser la nevada que va començar la tarda del dia 27 del mateix mes i el dia 28 fins la tarda.

Aquesta vegada tota la vall va quedar blanca i els gruixos van oscil·lar entre els 5 i els 15 cm on va nevar més, cosa que va ocasionar problemes de mobilitat a les carreteres, camins i carrers de tota la comarca amb la suspensió del transport escolar i que molta gent no anés a treballar el dimecres 28 per les inclemències adverses del temps i pels avisos de les autoritats competents. Molta gent, però, sobre tot a la mainada, van gaudir de la neu per unes hores als carrers i places dels nostres pobles. Per sort després de la nevada va venir la pluja i el augment de temperatures i tot va tornar a la normalitat.

Al'hora de tancar l'edició, un altre episodi de neu ens ha vestit de blanc per unes hores, concretament la matinada del dia 20 de març, just a l'inici de la primavera.

Josep Verdés

Torà

Calonge de Segarra

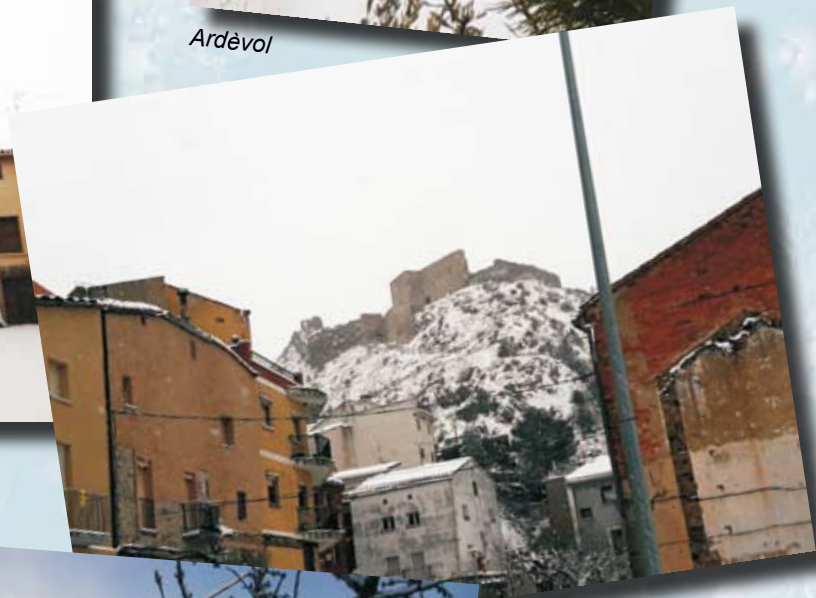
terres

Ardèvol

Biosca

Castellfolit

Ivorra

EL LLOBREGÓS VESTIT DE BLANC

Vicfred

Castellfollit

Torà

Castellfollit

Ivorra

Torà des de Vicfred

Vicfred

EL LLOBREGÓS VESTIT DE BLANC

Calonge de Segarra

Massoteres

Castellfollit

Ivorra des de Vicfred

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Ardèvol

La Molsosa

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

Llobregós Núm. 88

Els comptes de 2017:
La generositat de la
gent de Càritas

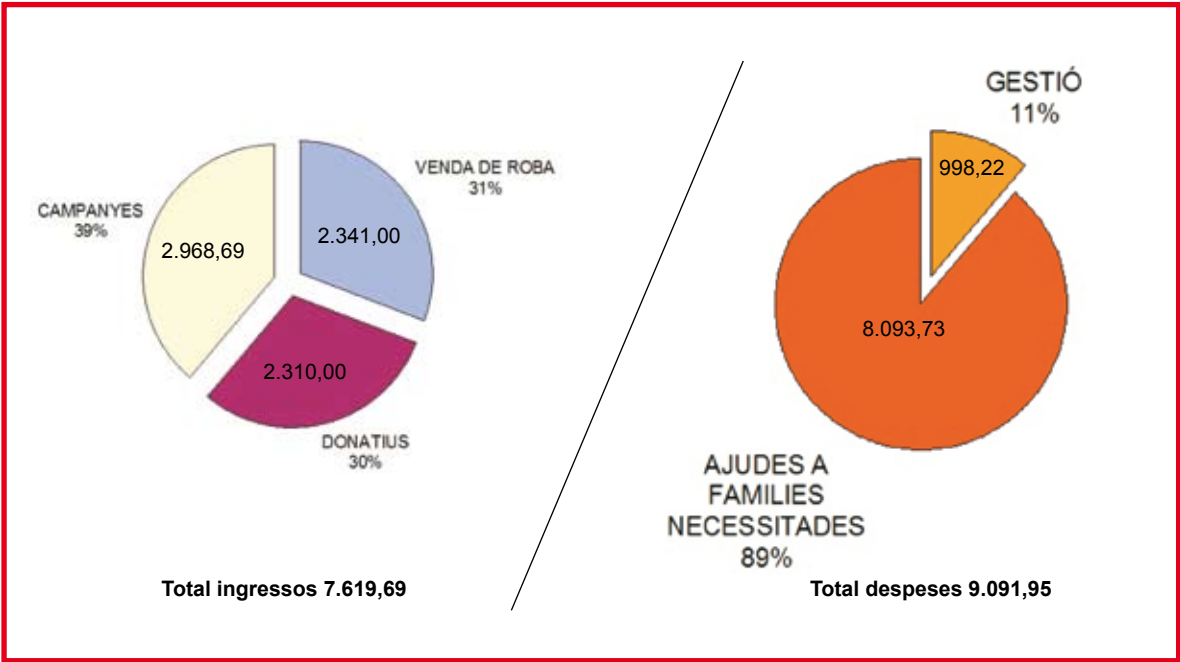
Càritas Interparroquial de Torà ha realitzat una gran activitat durant l'any 2017. Els ingressos han estat de 7.619,69 euros (davant dels 4.912,33 de l'any anterior) provinents, tal com indica el gràfic, d'aportacions voluntàries a través de la venda de roba, donatius o campanyes com ara la tómbola, la collecta o les rifes.

Amb aquests diners s'ha pogut ajudar a moltes famílies necessitades, sobretot aportant-los aliments o ajudant-los en necessitats bàsiques, a vegades urgents, després d'estudiar bé cas per cas. El dèficit de 1.472,26 euros s'ha pogut cobrir gràcies a un romanent

que cada vegada és més petit. Les despeses de gestió han estat més que res per pagar l'assegurança del voluntariat així com els desplaçaments per a la seva formació o compres de material per a les activitats que es duen a terme.

Gràcies a la generositat de la comunitat cristiana, voluntaris, socis i donants, la tasca social que es realitza és important en una societat com la nostra, moltes vegades d'esquena a les necessitats dels altres.

Els voluntaris/es de Càritas

llobregós
Núm. 88

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 473 082

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 473 082

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 473 082
TEL. PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL. PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 473 010

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÛJA

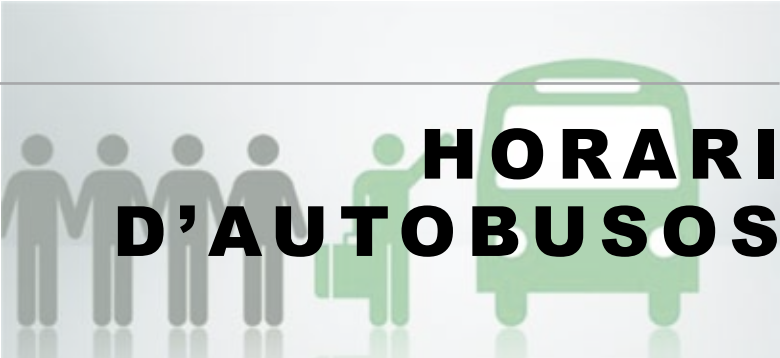
AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 473 082

Direcció Barcelona

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
ANDORRA	5:50	15:50	28,25	50,85
SANAÛJA	7:44	17:51	16,75	30,20
BIOSCA	7:51	17:58	15,90	28,70
TORÀ	7:56	18:02	15,20	27,45
CASTELLFOLLIT	8:02	18:08	14,70	26,50
CALAF	8:14	18:20	13,15	23,70
BARCELONA	9:45	20:00		

* Preus fins a Barcelona (Nord)

Direcció Andorra

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
BARCELONA	7:30	15:00		
CALAF	9:01	16:31	13.15	23,70
CASTELLFOLLIT	9:13	16:43	14,70	26,50
TORÀ	9:19	16:49	15,20	27,45
BIOSCA	9:24	16:54	15,90	28,70
SANAÛJA	9:31	17:01	16,50	29,90
ANDORRA	11:40	19:15	28,25	50,85

* Preus des de Barcelona (Nord)

Direcció Manresa

Dimarts - Dijous - Dissabte

	Horaris sort. arrib.		Preu anada	Anar/ Tornar
TORÀ A MANRESA	07:59	09:00	6,95	12,55
MANRESA A TORÀ	12:30	13:31	6,95	12,55

Direcció Lleida

Dilluns - Dijous - Divendres

	Horaris sort. arrib.		Preu anada	Anar/ Tornar
BIOSCA A LLEIDA	07:06	08:35	11,50	23,00
LLEIDA A BIOSCA	13:00	14:29	11,50	23,00

AUTOESCOLA
 ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

---

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455   676 088 392

RESOL **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC **R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panels de fusta i panels d'imitació pedra

Josep Mª Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

EN LA MORT DE MN. JOAN BAGÀ

El toranès Mn. Joan Bagà i Ballús va morir el dia 24 de febrer a la ciutat de Santiago de Xile on residia. Havia nascut a Torà el 1930 i va estudiar al Seminari de Solsona. Poc temps després de ser ordenat capellà, quan tenia 28 anys, va anar de missioner a Xile. Va marxar per un període de 5 anys, però s'hi va quedar i ha passat 60 anys en aquell país americà. Allí va treballar en tasques socials, com ara amb la Joventut Obrera Catòlica i en la creació del *Departamento Universitario Obrero Campesino*, institució de gran importància a Xile, ja que obria les portes de la Universitat a tothom, fos ric o pobre. Va treballar en mitjans de comunicació i es va càrrec de la direcció de la llibreria religiosa Manantial des d'on va distribuir més

de 250 mil Nous Testaments i 45 mil Bibles, atenant també diverses parròquies de Santiago.

En 1989 va ser cridat pel bisbe de Solsona, Miquel Moncadas, per fer la tasca de Vicari General del Bisbat, càrrec que va exercir fins a la mort del bisbe, retornant novament al que ha estat per a ell el centre de la seva vida: treballar com a capellà en el país sudamericà que el va acollir ara fa 60 anys.

El dia 26 de febrer es van celebrar les exèquies a la parròquia de la Immaculada Concepció de Vitacura, a la regió metropolitana de Santiago, amb l'assistència de l'Arquebisbe de Santiago, i nombrosos bisbes i sacerdots companys, assistint també varis familiars que s'hi van desplaçar per acompanyar-lo en els darrers dies de la seva vida.

El seu desig de ser enterrat al seu poble natal, va ser aconseguit, després de tots els tràmits del trasllat, amb el funeral i enterrament presidit pel bisbe de Solsona i nombrosos capellans a la parròquia de Sant Gil, juntament amb varies persones xilenes que el van acompanyar.

La nostra revista (LLOBREGÓS núm. 39) el va entrevistar a Xile, de la mà de la Montse Torné, que va poder captar la tasca important que hi va desenvolupar Mn. Joan. Descansi en pau!

Fermí Manteca

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres, finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel.: 973 473 433 - 973 473 372
Fax: 973 473 572

És un dibuixant de còmics que es treu de la màniga un ninot de gran èxit i molt estimat pels seus seguidors. El va dibuixant, el va fent moure i els dos sempre es posen d'acord. Fins que ve un dia que el ninot és tan important que comença a tenir vida pròpia. El dibuixant ja no el controla. Se li ha escapat de la ploma. El ninot ja no fa el que vol el dibuixant, sinó que aquest ha de dibuixar el que vol fer el ninot.

DE METÀFORES, NINOTS I TITELLAIRES

Això és el que ens passa amb la política d'aquest nostre país i la injustícia que s'aplica des d'Espanya. Els ciutadans –doncs diu que som un país democràtic– elegim els nostres representants polítics perquè facin lleis que puguin ser beneficioses per a la majoria dels ciutadans i a la vegada els demanem que facin complir aquestes lleis. Els nostres polítics fan les lleis i encarreguen al sistema judicial que faci complir-les i al sistema policial que ajudi en cas que sigui necessària la força per obligar al seu compliment. Fins aquí tot correcte. El problema esdevé quan el sistema judicial i el policial van pel seu compte i es giren contra els polítics i contra el poble a l'estil del ninot que vol manar més que el ninotaire. Quan s'arriba a aquest punt, ja les lleis no estan al servei del poble sinó que es posa el poble i la mateixa classe política al servei dels encarregats d'aplicar la llei.

Diu que un llop mirava un xai que bevia en un riu i va buscar una excusa per devorar-lo. Així doncs, i malgrat que el llop era aigües amunt, el va acusar d'embrutar-li l'aigua. El xai li va respondre: "Senyor, jo només bec amb la punta dels llavis i a més sóc més avall; per això no li puc embrutar l'aigua". El llop va insistir: "L'any passat vas insultar els meus pares". I el xai va respondre: "Jo l'any passat encara no havia nascut". Llavors el llop va replicar: "Prou! Ja veig que tens resposta per a tot. Però per això no deixaràs de ser el meu sopar". I el va devorar... Així és: si el jutge et vol fotre a la "trena", per més innocent que siguis acabaràs de costelles a la garjola.

Amb això vull dir que quan tanquen a la presó titellaires i rapers, multen tuitaires, volen imputar per odi un

senyor que es va posar un nas de pallaso i un mecànic que no va voler arreglar el cotxe d'una policia nacional, condecoren els policies que van pegar l'1 d'Octubre, multen un senyor per fer un fotomuntatge amb la cara de Jesucrist, tenen a la presó preventiva Jordi Cuixart, Jordi Sánchez, Oriol Junqueras i Quim Forn i no els deixen sortir perquè segueixen sent independentistes, vol dir que aquesta gent ens odien tant que arriben a inventar qualsevol pretext per fotre'ns a la garjola i arriben a perdre els papers de tal manera que sembla que el reg sanguini no els arribi adequadament.

I cal preguntar-se: per què ens odien tant? Crec que la resposta és que, a diferència del País Basc, el moviment ciutadà per la independència s'ha produït en absència d'actes violents i això ha fet que el govern de Catalunya i més de la meitat de la classe política es posés al costat de les tesis independentistes. I l'altra qüestió és que hem realitzat l'acte més abominable que es pot fer a Espanya: treballar pel trencament de la "unidad de la patria", concepte que passa per damunt de totes les lleis hagudes i per haver.

Així el *Gobierno* és com el titellaire que fa l'espectacle de titelles. Els partits polítics (tots) són els titelles que mou el *Gobierno* a la seva conveniència. Mentre el poble som els espectadors que amb més o menys atenció anem mirant l'espectacle. El *Gobierno* ens permet que no estiguem atents a l'espectacle, ens deixa que juguem disparant granets d'arròs amb un bolígraf

BIC, també que els nens els hi estirin els cabells a les nenes i ens deixa fer totes les trapelleres que vulguem, però hi ha una cosa que no se'ns permet: no ens podem aixecar i dir "ja estem fins als ous de putxinellis, ara volem jugar a pilota", això no ens ho deixen fer perquè estem trencant la unitat de l'espectacle. Ens acusaran de rebel·lia i sedició i ens caurà damunt tot el pes de la llei.

El ninot ja no fa el que vol el dibuixant, sinó que aquest ha de dibuixar el que vol fer el ninot

I en mig d'aquest gran desori polític, ara han cuinat enquestes tendencioses que diuen que ha baixat el soufflé independentista i ho diuen com si haguessin descobert la sopa d'all. Això és normal: els enquestats, prenent exemple dels polítics que han passat per davant del jutge, s'han acostumat a mentir més del que parlen. Si ara ens pregunten si som independentistes diem que no. Hem deixat de ser-ne perquè, vistos els aconteixements viscuts des del 20 de setembre, hem travessat un esgrao més amunt i ara som antiespanyols.

I aquest sentiment costarà molt que ens el traguem de sobre. Pensem que el conflicte de la Guerra Civil ens va portar la divisió entre dretes i esquerres i encara dura. Dretes eren els que apallissaven i esquerres els apallissats. I ja fa 80 anys. Aquí el conflicte independentista ens ha portat la divisió entre "catalans només" i "espanyols només". Espanyols, els que apallissaven i catalans, els apallissats. La història es repeteix i només ha fet que començar. Tothom tranquil!

I aquest sentiment costarà molt que ens el traguem de sobre. Pensem que el conflicte de la Guerra Civil ens va portar la divisió entre dretes i esquerres i encara dura. Dretes eren els que apallissaven i esquerres els apallissats. I ja fa 80 anys. Aquí el conflicte independentista ens ha portat la divisió entre "catalans només" i "espanyols només". Espanyols, els que apallissaven i catalans, els apallissats. La història es repeteix i només ha fet que començar. Tothom tranquil!

Quico Perdigó

Els que em coneixeu sabeu que sóc una persona raonable i cent per cent respectuosa amb tothom, però com a ramader hi ha coses que són del tot inadmissibles i que, per tant, ens hem de defensar d'aquells que ens volen mal i fer-ne ressò. El passat 4 de febrer es va emetre per la Sexta Televisió el programa anomenat "Salvados" que condueix el periodista Jordi Évole –també conegut pel malnom de "el follonero"–. Tractava sobre la indústria càrnia i, com que el tarannà d'aquest controvertit

programa és buscar la polèmica i dir més mentides que veritats tot buscant com a objectiu principal una bona audiència, el senyor presentador va posar el dinàmic i productiu sector porcí, amb perdó, a parir. Van afirmar gratuïtament un munt de barbaritats com per exemple que els animals a les granges no estaven en condicions, que estaven estressats i mal cuidats, que arribaven a l'escorxador amb índexs alts d'antibiòtics o malalts i que després passaven a la cadena alimentícia. Tot fals!

UNA LLANÇA A FAVOR DEL SECTOR PORCÍ

a l'escorxador en males condicions o no complint els requisits establerts, automàticament és decomissat i per tant no apte per al consum.

Catalunya és la principal potència porcina de tot l'Estat espanyol amb un sacrifici anual de 20 milions de porcs dels quals quasi el 50% se'n va a l'exportació i quasi sis mil famílies catalanes hi depenen directament. Per tant, hem de defensar un sector que ocupa el primer lloc per la seva importància econòmica i denunciar aquests tipus de programes sensacionalistes com el que presenta l'Évole ja que només busquen confondre

Els ramaders fa un munt d'anys que fem les coses bé. Produïm seguint al peu de la lletra la normativa europea de benestar animal i això vol dir que per sobre de tot es garanteix les condicions higienico-sanitàries a totes les nostres granges, els animals estan en unes instal·lacions ben condicionades i confortables, la tanca perimetral i les xarxes pels ocells a les finestres fan que la bioseguretat sigui molt alta i gràcies a la traçabilitat alimentària, que és la capacitat de reconstruir l'historial d'un producte i les condicions que l'envolten al llarg de tota la cadena, els consumidors han d'estar tranquils ja que els productes que compren són segurs, sans, bons i a un preu molt competitiu.

En un altre aspecte cal dir també que l'Administració fa una doble tasca. Primer uns controls periòdics a les granges per veure el correcte funcionament de l'explotació ramadera, i en segon terme a través dels seus veterinaris oficials que vetllen perquè si arriba algun animal

l'opinió pública amb mentides i imatges fora de context. A més a més segur que hi ha interessos per sota mà per tal de desprestigiar i enfonsar un sector que va amunt i amb bones perspectives de futur. Ara que parlo de futur, la cosa anirà més bé encara si podem tirar endarrere la limitació o el veto a noves granges en zones d'especial protecció d'aus (zones zepa), ja que això paralitza el sector i dificulta i amenaça les noves incorporacions de joves al no permetre la construcció de noves granges, posant en risc la supervivència de les explotacions ramaderes de les comarques de la Noguera, l'Urgell i la Segarra. Tot i aquests entrebancs, els ramaders seguirem al peu del canó els 365 dies de l'any fent bé la nostra feina. Gràcies a l'esforç de tots: ramaders, sindicats agraris, interprofessional del porcí, etc., tirarem endavant tot encarant amb optimisme els propers anys.

Josep Verdés

Llegeixo al diari Segre que Torà finalment ha guanyat un litigi judicial contra la Generalitat i el municipi de Llobera, al Solsonès. Llargament, aquests pobles es disputaven uns terrenys a la zona de Llanera on avui dia hi ha tres masies (Piteu Alt, Piteu Baix i La Vila) i un Dolmen megalític de gran interès. En un país on generalment es té la justícia en contra, això de guanyar de tant en tant, no negarem pas que a un sempre el reconforta.

Segons informa el diari, el Tribunal Superior de Justícia de

RECUPERAR EL NOM

Catalunya ha dictat sentència ferma a favor de Torà gràcies, en part, al document que va trobar l'extreballador municipal Jaume Mas. Parlem d'una Reial Ordre de l'11 de maig del 1898 en la qual tant Llobera com Llanera (fins al 1968 Llanera encara era municipi independent) acceptaven de mutu acord la delimitació dels termes. Segons la sentència, això preval a una posterior modificació dels límits territorials, feta al 1924, que és la posició que defensava la Generalitat i Llobera.

És ben sabut que les lluites per al control i la tinença territorial són en l'origen de moltes disputes i conflictes històrics. Dels guanyadors i dels vençuts, i de la història que han escrit els primers i de les llegendes o veritats que han pogut conservar els segons, en surt el bagatge cultural d'un grup humà o, en una altra escala, de tota una societat. Per això és significatiu que la Generalitat, defensant i fent seva la posició del municipi de Llobera, al seu dia hagués retolat com a "Dolmen de Llobera" el que, tradicionalment, aquí tots hem conegut com a "Dolmen de Llanera".

El nom és important, perquè sovint fa la cosa. Per això va coure tant "l'Espanyol de Cornellà" del barcelonista Gerard Piqué, que va ser molt més malèvolament efectiu que qualsevol altre acudit passat sobre la desgràcia ancestral del món perico. L'adjectivació o el gentilici, aplicat quirúrgicament, per aconseguir la humiliació o el simple i plaent cabreig momentani de l'altre.

Però la disputa de Llanera té altres ramificacions, que toquen i activen records personals ensopits. És

possible que molts de la meva generació recordem les excursions que fèiem en el Col·legi Públic Sant Gil. A part de les més celebrades, que generalment es produïen quan anàvem a Barcelona —que semblava molt lluny—, de tant en tant ens portaven a conèixer els productes de proximitat, el turisme Km 0. Avui, en recordo especialment una: la que, per a molts de nosaltres, va ser la primera visita al Dolmen de Llanera. La boira memorística em diu que hi havia la professora Àngela, que ens feia Història, i que teníem un amfitrió de luxe: l'historiador Jaume Coberó i Coberó.

Lavors, en Coberó ja era un home gran. El recordo grimpant per allà amb inusitada agilitat, acompanyant els gestos amb veu de timbre trencadament entusiasta. Ens explicava que si era un monument megalític i el perquè de la seva posició i funció. Tots ens ho miràvem, i ens el miràvem, embadalits. Sobretot se'm va quedar la imatge que, allà, també hi havia hagut enterraments de nens, i que això se sabia per la mida petita dels ossos trobats. Tota aquesta primera imatge del món prehistòric ens la va donar en Jaume Coberó servint-se del Dolmen de Llanera. És per això que, avui que n'hem recuperat el nom, sento una emoció llunyana. Un patrimoni com el Dolmen és de tots, però l'ús nostàlgic del seu nom i del record ja és cosa més legítimament particular, pertanyent als límits alegals i íntims que cadascú en tingui.

Roger Besora
roger.besora@gmail.com

Són moltes les vegades que quan estem en un estat de desànim, en sentim dèbils o ens trobem en mig d'un procés de canvi (ja sigui en l'adquisició d'un hàbit nou o en l'adaptació a una nova situació per diverses circumstàncies), ens parlem a nosaltres mateixos amb frases de l'estil: “no puc menjar xocolata”; “avui no he de fumar”; “no he de pensar amb ell”; etc. A simple vista semblen indicacions positives cap a nosaltres, però això no és ben bé així, ja que el nostre cervell té una forma peculiar de treballar.

EL CERVELL I LA PARAULA “NO”

Com funciona el nostre cervell?

El nostre cervell funciona com un taxi. Quan pugem a un taxi, li diem al taxista on volem anar i no el que volem evitar. Amb el nostre cervell hem de fer el mateix. Li hem de dir quin és el nostre objectiu i no allò que no volem que passi.

Per què actua així el nostre cervell?

A mesura que anem creixent, anem vivint experiències, el nostre cervell les processa i emmagatzema la paraula connectada amb una imatge. Del tal manera que si més endavant, ens diem la mateixa paraula, el nostre cervell recuperarà la imatge.

Anem a veure-ho amb un exemple: Ets petit, ve la teva mare i et dona una cosa rodona, veus que es pot menjar, que és verda, que té un gust dolç, una olor particular, etc. I, de cop ens diu que això és una poma. Immediatament, el nostre cervell agafa tot el conjunt d'elements, en fa una fotografia, l'associa a la paraula “poma” i l'emmagatzema al nostre inconscient. Quan som més grans, ve algú i ens diu: Vols una poma? A l'acte, dins el nostre cervell es crea una representació mental de la “poma” (aquella fotografia que havíem guardat quan érem petits).

Igual que amb la “poma”, el nostre cervell fa el mateix amb totes les experiències que anem vivint, perquè el

nostre cervell està entrenat per connectar una paraula amb una experiència.

Aleshores, què passa quan pensem en negatiu? És a dir, quan afegim la paraula NO als nostres pensaments?

Anem a fer una prova. Si jo et dic: No pensis en un elefant rosa. Què ha passat? Has pogut no pensar en un elefant rosa o t'ha “aparegut” la imatge d'un elefant rosa dins el cap? El més probable és que t'hagi aparegut la imatge de l'elefant. Això és així perquè el nostre cervell ignora la paraula “no” per entendre de que l'hi estàs parlant, és a dir, el nostre cervell primer genera la imatge de l'elefant rosa i després li fem la trampa de dir-li: no, això no ho pensis.

No se li pot demanar al cervell que no pensi en una cosa perquè aquesta cosa ja l'està representant per entendre del que se li parla. Per tant, definitivament no és que el cervell no processi la paraula no sinó que el cervell necessita entendre el que tu li dius per després negar-ho.

A business card for Raquel Venque, a psychologist. The card has a pink and purple background with a pattern of bubbles. In the center, there is a white circle containing a blue brain icon. Below the icon, the text reads "RAQUEL VENQUE" and "PSICÒLOGA". Below that, the email address "raquel-venque@copc.cat" and the phone number "609 36 14 48" are listed. At the bottom, it says "Consulta presencial" and "Torà-Cervera-Solsona". A QR code is located in the bottom right corner of the card.

Raquel Venque Culell
(Psicòloga, col.núm. 23605)

REPETIR, MANAR I DEMANAR

Quantes vegades li repeteixes les coses?

- A sopar, fes-te el llit, posa la roba per rentar, fes-te la bossa d'esports, renta't les mans, para taula, posa't a fer els deures, acaba els deures...

Són totes aquelles accions que cal fer i que repeteixes una i altra vegada perquè es duguin a terme i... que no s'acaben executant fins que no hi ha un crit de guerra.

Què passa quan manes una cosa i no hi ha resposta?

El teu fill és molt, molt llest i amb una vegada que li diguis les coses ja t'ha sentit i ja t'ha entès. El que passa és que és més fàcil esperar a veure si "cola", o aprofitar per jugar un ratet més o, mentrestant, fer una altra cosa o res.

Aprendre i educar implica repetir, insistir, provar-ho de nou, perseverar...

Perquè el teu fill arribi a ser autònom cal que entengui que les coses s'han de fer i que si no es fan té conseqüències. Però en el punt mig entre l'autonomia i el recordatori persistent hi ha l'obediència, necessària per assegurar-te que el teu fill està aprenent tot allò que cal per a ser autònom.

És difícil acceptar que el teu fill ha de topiar amb els fets, però que no et faci por deixar-lo créixer enfrontant-se amb la realitat, tan senzill com acceptar la conseqüència que se'n deriva dels seus actes; si cal es va a l'escola amb el pijama, es va a entrenar amb l'equip suat de la setmana passada o s'asseu a sopar quan els altres ja heu començat.

És difícil i per això et proposo que d'entrada avisis que cada vegada repetiràs menys les coses perquè ja se saben i ja s'han après. Aclareix que cal acceptar les conseqüències quan les coses no es fan en el moment que toca o no es fan ben fetes. Finalment estableix acords perquè entengui que hi ha temps per tot (col·laborar, jugar, escoltar, no fer res, estudiar, llegir, fer activitats extraescolars, preparar-se les seves coses...)

Confia plenament en el teu fill i ajuda'l a ser cada vegada més autònom, responsable i conseqüent amb els seus actes.

Montserrat Miquel Andreu
Pedagoga, núm. col. 969
www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona
www.instagram.com/uncopdema

L'ÈXIT D'UNA BONA FORMACIÓ
ESTÀ GARANTIDA QUAN EL TEU
FILL S'HO PASSA BÉ APRENT

un cop de mà
suport pedagògic

- ESTIMULEM ELS **BONS HÀBITS D'ESTUDI**
- **ADAPTEM LES TÈCNIQUES D'ESTUDI AL TARANNÀ DEL TEU FILL/A**
- TREBALLEM ELS **CONTINGUTS DE PRIMÀRIA I ESO INDIVIDUALMENT**
- **PERSONALITZEM EL MATERIAL QUE NECESSITA EL TEU FILL/A**
- **APLIQUEM TÈCNIQUES PER REFORÇAR L'ATENCIÓ I LA CONCENTRACIÓ**

Plaça de la Plana, 2 Baixos · 25210 Guissona · Tel. 666 732 422
www.uncopdema.cat
www.facebook.com/uncopdemaguissona

LLIBRES

RECOMANATS...

Dani Vidal

Patria

Fernando Aramburu

642 pàgines

Tusquets Editores (2016)

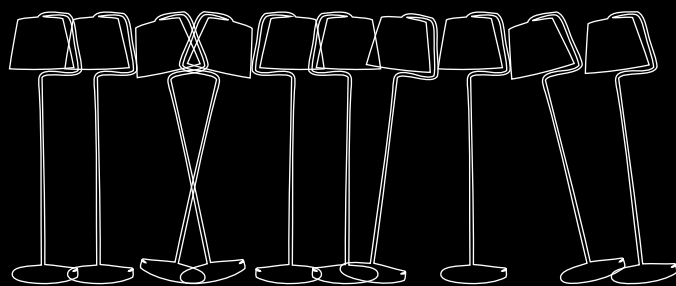
L'escriptor basc Fernando Aramburu (Sant Sebastià, 1959) resideix a Alemanya des del 1985, on va exercir de professor d'espanyol i actualment es dedica a l'escriptura. L'any 2016 va assolir l'èxit editorial amb l'edició de la novel·la *Patria*.

El llibre arranca el 20 d'octubre del 2011, el dia que ETA anuncia que deixa les armes. Llavors una de les protagonistes Bittori, vídua del Txato, empresari assas-

sinat als anys vuitanta, decideix tornar al poble d'on va marxar després del crim. Els seus veïns són una família amb la qual havien mantingut una gran amistat, que es va trencar amb la irrupció del terrorisme. El seu fill, Joxe Mari, és a la presó acusat de pertànyer a ETA.

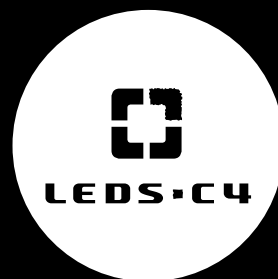
La novel·la és la història d'aquestes dues famílies, que veuen trencada la seva relació per trenta anys de violència, dolor, odi i indiferència. Amb constants salts en el temps, el llibre tracta l'evolució de dues generacions. Són nou personatges, pares i fills de les dues famílies, amb personalitats ben diferents, que l'autor descriu amb precisió. A tots ells, el terrorisme els ha marcat la vida.

El relat està estructurat en capítols curts independents, escrits de manera àgil que converteixen en amena la lectura d'un llibre de més de 600 pàgines. El seu èxit farà que s'adapti el guió a una sèrie produïda pel popular canal de televisió HBO.

www.outletlamparas.com

horari: de 8:30 a 13:30 h. i de 15:00 a 18:45 h.

afores, s/n
25750 Torà (Lleida)

Nombrosos estudis apunten que el percentatge dels nens i nenes que durant la infància i l'adolescència llegeixen per interès personal és alarmantment baix en comparació amb aquells que ho fan per obligació. D'acord amb els especialistes, el motiu principal d'aquesta situació és la manca d'hàbit lector dels infants, ja que des de ben petits tendeixen a percebre la lectura com una imposició requerida pels estudis o pels adults.

Tenir un hàbit lector facilita un augment de la seva

creativitat i imaginació, així com també els ajuda a resoldre conflictes, a afrontar diferents situacions i a prendre decisions. D'altra banda, afavoreix la seva capacitat verbal i lèxica i la seva concentració.

Ara bé, convé tenir present que "un lector no neix, es fa". És a dir, tot i que la lectura estigui a l'abast de tots els nens i nenes, convertir-se en lector no és gens fàcil, ans al contrari, per aconseguir-ho es necessita treball i condicions. I és en aquest punt on l'escola i la família hi juguen un paper molt important.

DESPERTAR L'HÀBIT LECTOR DES DE LA INFÀNCIA

Com podem ajudar els infants a ser lectors?

En primer lloc, és convenient establir lligams entre els llibres i els infants. Així doncs, una bona manera de fer-ho possible és dedicar un moment del dia a la lectura entre pares i fills. Per exemple, abans d'anar a dormir és el moment més típic.

En segon lloc i considerant que els progenitors són els models que els seus fills voldran imitar i seguir, és interessant que vegin que ells també tenen interès per la lectura i respecten els llibres. No és necessari que els vegin llegint novel·les extenses, sinó mitjançant qualsevol fet que impliqui llegir: llegir el diari, receptes de cuina, inclús un pamflet publicitari de la bústia. D'aquesta manera, els fills tindran més temptació de mirar, tocar i llegir-ho.

També convé ser creatius! I per integrar la lectura entre els hàbits dels fills, disposar d'una biblioteca personal a casa pot esdevenir un recurs de gran utilitat. Així doncs, no seria divertit crear un espai de la casa dedicat als llibres? Això sí, tots els llibres que siguin d'interès pels fills.

En tercer lloc, s'aconsella donar valor a la lectura i regalar-los llibres pel seu aniversari, per Sant Jordi o per qualsevol moment de l'any. Que els infants percebin els llibres com un regal, els generarà interès per la lectura, per descomptat! De fet, és una gran inversió de cara al seu futur i al seu aprenentatge.

Per últim, anar a la biblioteca en el temps lliure dels infants també es considera un recurs essencial per potenciar aquest hàbit. No hi ha res millor que escollir un llibre de qualitat i fer-ne una lectura compartida. I en cas que no es pugui acabar, el servei ofereix el préstec perquè aquest llibre pugui ser endut a casa.

Dit això, la biblioteca municipal Sant Jordi de Torà ha decidit involucrar-se en el foment de l'hàbit lector i el gaudi per la lectura des de la infància construint un espai exclusiu per als nens i nenes d'entre 0 i 12 anys. A hores d'ara, aquest espai està format per un ampli ventall d'àlbums il·lustrats i contes d'actualitat i de qualitat. Us animeu a formar autèntics lectors?

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Jordi Oliva Llorens

Maria Garganté. - Avui a Sanaüja hi fem sortir un cuiner, amb qui resulta que comparteixo la meua vida ja fa una bona colla d'anys. El Jordi va néixer a Sedó, però com deien abans, es "va casar" a Sanaüja (i concretament, es va casar amb mi).

Repartim la nostra vida entre el Vallès Occidental i la Segarra, ja que gairebé cada cap de setmana tornem a Sanaüja (on entre moltes altres coses, encara gaudim de la generositat d'una cuinera excel·lent, que és la meua mare...). Però dins de la parella, el cuiner és ell –vull dir cuiner "amb gràcia", perquè els meus menús de "supervivència" no tenen massa mèrit.

Al Jordi li agrada gaudir del menjar i considera

que la seva preparació és un art, amb bons productes naturals com a base (i el temps i la paciència necessaris).

La "paella de quinoa" va descobrir-la fa un temps mentre explorava possibles plats de base vegetariana, ja que entre setmana mengem molt poca carn. I la quinoa ens agrada especialment perquè és molt més lleugera que altres farinacs com la sèmola de cous-cous, per posar un exemple. Veureu que és un plat molt senzill, però per a mi s'ha convertit en un altre motiu d'alegria per combatre els dilluns, que és quan l'acostuma a cuinar i de la que procuro encara fer-me'n alguna carmanyola per l'endema.

PAELLA VEGETAL DE QUINOA

Ingredients

(per a 4 persones)

2 tasses de quinoa	1/2 bossa (de 25 g) de
1/2 ceba	ceps deshidratats
4 alls picats	1 querolet
1/2 porro	1 polsim de cúrcuma
1 carxofa laminada	
1 pastanaga grossa	Nota: s'hi poden afegir
1 pebrot verd	altres verdures al gust
1/2 pebrot vermell	(albergínia o carbassó a
	daus, per exemple)

Preparació

Es tallen les verdures a daus petits i es posen els ceps en un recipient petit amb aigua per hidratar-los. Amb la cassola al foc, posem una base abundant d'oli d'oliva i hi afegim un querolet. Quan l'oli està calent s'hi posen primer les verdures "blanques" (ceba, alls, porro) i poc després s'hi afegirà la resta de verdures. Quan aquestes deixen anar l'aigua, s'afegeix un polsim de cúrcuma, al gust de cadascú. Es remena bé i s'hi afegixen els ceps, deixant-ho tot que faci xup-xup. Podem posar-hi llavors la quinoa i remenar-ho tot. Paral·lelament, s'haurà fet un brou concentrat de verdures en un recipient a part. Aquest brou s'afegirà a la paella de quinoa i es deixarà coure tot plegat fins que els ingredients s'hagin begut l'aigua. Un indicador per saber quan està a punt, és veure que els grans de quinoa tenen a tot volt com una anella transparent. S'apaga el foc, es deixa reposar uns instants i ja es pot servir. Bon profit!

**Venda d'oli
d'oliva verge extra de les
següents denominacions d'origen:**

Les Garrigues
Priego de Córdoba
Sierra de Cazorla
Aceite de la Comunitat Valenciana

TE'L PORTEM A CASA

639 338 315

639 338 314

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)
www.serveisagrarisrius.com

ELS FRUITS SECS

Sempre m'he preguntat, "si tiro un fruit sec a una piscina, continuarà sent un fruit sec?". Preguntes ton-tes a part, els fruits secs i jo sempre hem tingut una relació molt estranya. Podríem dir que tenim una relació d'amor-odi. D'amor perquè són més viciosos que els capítols de *Juego de Tronos*; i d'odi perquè gràcies a ells m'he convertit en una mena de foca d'uns 90 kg. Alguns es pregunten: "Els fruits secs engreixen?" No ho sé, però des de que menjo kikos tot mirant "el Foraster" de TV3, se m'ha posat un cul que he hagut de canviar el vàter de casa i comprar-ne un de nou amb un diàmetre més gran.

No ens enganyem, els fruits secs són com una droga, com unes pastilles, perquè són petits, tenen formes i colors diferents i creen certa dependència. Paco Pil deia "*A mi me gustan las pastillas rojas, verdes y amarillas*". Doncs bé, a les discoteques ara es canta i balla "*A mi me gusta el fruto seco, y en mi barriga siempre le hago un hueco*". No rigueu no, ara els controls dels Mossos d'Esquadra enlloc de ser d'alcoholèmia, són de fruitsecsèmia. L'altre dia van parar a un conegut meu i va donar positiu d'anacard. Li van fotre 10 punts del carnet, una multa de 200 euros i l'accés vetat a la Llibreria. El van deixar sec, sec.

Ara bé, això dels fruits secs és tot un món. Avui en dia a Catalunya, hi ha més varietat de fruits secs que votants de Ciutadans. "Fruits secs 1, Ciutadans 0". És curiós, si a Catalunya els fruits secs volguessin formar un govern, ho tindrien més fàcil que el partit dels Ciutadans. Tal i com estan les coses, potser ens ho passàriem pipa i tot.

Parlant de pipes, que en són de bones. I salades! Que acabes amb la boca més seca que un corredor de la Marató pel mig del desert del Sàhara. Quan en menges, sembla que t'hagis de beure tot el pantà d'Oliana de cop. A veure, el que agrada de les pipes és pelar-les. Si o no? El que agrada és sentir aquell "cleck", llepar aquella sal, trobar a dins de la bossa, entre pipa i pipa, aquell tronc cobert de sal, que mai he sabut què collons és, però que està boníssim... Si o no? Doncs si lo millor de les pipes són aquests moments, em podeu dir qui coi va inventar les pipes pelades? El vago de la classe? El manta de la feina? Mariano Rajoy?

A més a més, em podeu dir com ho fan per pelar-les? Ho fa un tio i li paguen un tant per pipa pelada? Ho fa una màquina? Ho fa Rajoy??

I ja posats a fer, per què no pelen els pistatxos també? (Sí, en català es diu festuc, però també està acceptat pistatxo. I que carai! Tota la vida li hem dit PIS-TAT-XO!)

Ho dic perquè sempre n'hi ha uns quants que estan més tancats que la ment d'en Trump.

Com costen d'obrir els malparits! Jo tinc un amic que va voler obrir un pistatxo amb les dents i ara es dedica a anar pels pobles a explicar xistes fent de "cuñao".

A mi el fruit sec que em fa més pena és el cigrò. Tothom el deixa de banda, ningú se'l menja i queda a la bossa sol, incomprès, discriminat. Que jo penso, si ningú se'l menja perquè l'hi posen? El cigrò vindria a ser com la pinya de la pizza tropical: està allà però ningú comprèn què hi fa. SOS cigrò!!!

Després, hi ha les ametlles torrades. Normalment, estan cobertes per una pell fosca molt fina, i que es pelen amb un senzill joc de dits. Si no sabeu a quin joc de dits em refereixo, pregunteu-li a l'Amancio Ortega o al Florentino Pérez.

Per últim, si hi ha un fruit sec que em té fascinat, aquest és el blat de moro, els famosos kikos. Amb això de famosos kikos no em refereixo al Kiko Rivera i al Kiko Matamoros eh! La característica més important d'aquest fruit sec és la seva pudor. Tu pots saber si algú obra una bossa de kikos fins i tot a 500 m de distància! És una olor que et delata i, curiosament, no sé perquè però mai vols reconèixer que has menjat kikos, i donaries qualsevol excusa per no delatar-te. L'altre dia, la meva xicota em diu: "Has menjat kikos, no?". I jo: "Kikos.... jo?...emm, noooo, noooo". I ella: "I aquesta pudor?". I jo: "Aquesta pudor? Ah, és que m'he tirat un pet i se m'ha escapat una mica de caqueta".

En fi, si mengeu fruits secs feu-ho amb moderació si no voleu tenir un cul com el meu, o que els Mossos us vetin l'entrada a la Llibreria. Ah! I si us plau, no deixeu els cigrons sols dins de la bossa. Mengeu-los. Devoreu-los. Empasseu-vos-els. Feu-ho per ells. Feu-ho per mi.

Sergi Torrecasana

A càrrec d'Antònia Balagué

ACUDITS

Una dona es troba un llum d'Aladí i immediatament el frega. Com és usual, al cap d'una mica surt el geni.

La dona el mira i li demana un desig:

Vull que el meu marit em miri només a mi, que jo en sigui l'única, que esmorzi, mengi i dormi sempre al meu costat, que no em deixi ni per anar al bany, que viatgi sempre amb mi, que em cuidi, que em contempli, que si em perdo un segon es desesperi i em digui la falta que li faig i, per últim, que mai no em deixi sola i em porti a tot arreu amb ell.

El geni va fer "Txxaassss!!!" i... la va convertir en un telèfon mòbil.

****

Dos pagesos estan parlant de les seves respectives collites.

-Doncs, sí, amic meu, fa un mes que vaig plantar pastanagues i saps què va sortir?

-Doncs... pastanagues!

-No, va sortir un ramat de conills i se les van menjar totes.

ENDEVINALLA

No m'agrada gens el vi
ni llegir llibres m'agrada,
canto sense tenir so
i volo sense tenir ales...

SUDOKU

	3	5	4	8				
2	8			9	5		6	4
	7	4						5
7			5		8			1
	9							
	2						4	
	6	9			2		8	
	5	7		3				
		2		7	6		9	

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

SOLUCIÓ: pàgina 54

EMBARBUSSAMENTS

- En cap cap hi cap el que cap en aquest cap.
- Visc al bosc i busco vesc, i visc del vesc que busco al bosc.
- Duc pa sec al sac, m'assec on sóc i el suco amb suc.
- El meu pare poda parres i el seu pare parres podava; bé podia podar parres si el pare parres podava.
- Una boteta, tota rodoneta, té vi, vi té, té tap, tap té, té tap i tapó, tap i tapó té.
- De genollons genollons, collia collia, de genollons genollons, collia codonys; de genollades, codonyades, i amb els dits, codonys collits.
- El qui roba una arrova de roba, no roba l'arrova, que roba la roba.

- Una dona petita, peluda, pelada, capcoronada, va tenir un fill petit, pelut, pelat, capcoronat; si la dona no hagués estat petita, peluda, pelada i capcoronada, el seu fill no hauria estat petit, pelut, pelat i capcoronat.
- M'han dit que tu has dit un dit que jo no he dit; el dit que tu has dit, jo no l'he dit, perquè, si jo hagués dit el que tu has dit, fóra ben dit per haver-ho dit jo.
- Una clau clinclivellada, qui la clinclivellarà? Jo la clinclivellaré; si no està ben clinclivellada, porteu-la a cal clinclivellador que la clinclivelli millor.
- L'arquebisbe de Constantinoble es vol desarquebisconstatinoblitzar, el desarquebisconstatinoblitzador que el desarquebisconstatinoblitzador que el desarquebisconstatinoblitzador serà.

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 547

consangil@telefonica.net

Agent
col·laborador

Plaça de la Creu, 3
25750 - Torà
Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
info@cofisco.es

WWW.
valldellobregos cat

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes

La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular

Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
informàtica

“Quan una de
les portes de la
felicitat se’ns
tanca, una
altra s’obre.
Però sovint ens
quedem tanta
estona mirant la
porta tancada,
que no veiem
la porta que
tenim oberta”

Helen Keller

BÀSQUET

Els cadets del bàsquet Torà

Aquesta nova temporada 2017-2018 està sent la millor d'aquests últims anys per a nosaltres, els cadets "Viatges Terra Ferma" del CB Torà. Aquest darrer setembre vam estar adscrits a la zona de la Catalunya Central, cosa que ens ha ajudat a guanyar més partits. Aquest canvi de territori també ha implicat un canvi de categoria. Abans competíem amb el grup B de Lleida, i ara estem competint al grup C de Barcelona.

Aquesta nova temporada també va començar amb un nou entrenador, en Dominique Wayne Neil, un noi nordamericà de 25 anys, amb el qual ens comuniquem en anglès i, tot i la petita dificultat de l'idioma, estem aprenent molt amb ell, cosa que ens agrada moltíssim. És un noi jove, però amb molta experiència en el món del bàsquet.

Esperem poder seguir amb ell la temporada que ve, si la distància no ho impedeix, i així poder seguir entrenant i aprenent amb ell. ja que tenir un entrenador americà ajuda en la millora del bàsquet i de l'anglès.

Des de la Junta també volem agrair a tots els socis del Club, als patrocinadors i als col·laboradors, per tot el suport. Sense vosaltres no seria possible. Moltes gràcies.

Els cadets del CB Torà

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

FUTBOL

El CF Torà és el 8è de la classificació

El CF Torà continua la temporada amb un equip extraordinari pel bon joc que desplega. Tot i que està al vuitè lloc de la classificació en Tercera Catalana, que compta amb 18 equips, la veritat és que mereixeria està entre els primers de la llista. Actualment té 34 punts, amb 24 partits jugats, 11 de guanyats, 1 empatat i 12 de perduts. Ha marcat 54 gols, mentre que n'ha encaixat 34.

Això dóna idea de la bona temporada que està fent i és per això que el camp de les Pedrisses cada quinze dies registra un bon èxit de participació d'aficionats. Al mateix camp hi ha a la venda les bufandes del Club al preu de 10 euros els dies de partit.

Toni Pinós

PÀDEL

Equip de pàdel femení de Torà

El Club Tennis-Pàdel Torà ha viscut una de les millors alegries quan un grup de noies van decidir federar-se per poder competir a la Lliga Catalana.

Tot aquest projecte neix de la il·lusió d'un grup de noies de diferents edats aficionades a jugar al pàdel. El nostre repte principal és jugar per gaudir i competir.

L'equip està format per: Capitanes: Cristina Jolonch Matillas i Marta Padullés Querol; Mar Sisquella Mitjanes; Anna Farguell Masana; Raquel Molins Miró; Ariadna Bovet Torres; Judit Massanés Solé; Xasmina Mas Pou; Judit Aguilar Olivé; Carme Llorens Sagués; Ingrid Massanés Pujol; Trini Ruiz Martínez; Yolanda Ruiz Martínez, i Anna Garcia Bernaus

Vam començar la temporada a finals de febrer i els

partits locals es diputen els diumenges a les 10h del matí. Competim amb clubs com ara Organyà, Guissona, Golmés, Cervera, Balaguer i Mollerussa.

Cal remarcar que tot i ser la primera temporada ja ens hem estrenat amb una victòria contra el Select Pàdel Golmés el passat dissabte dia 10 de març. Desitgem que sigui la primera de moltes.

Volem donar les gràcies a la Junta de Tennis-Pàdel per acollir-nos i donar-nos totes les facilitats per a poder federar-nos.

Equip de federades

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

UNA FOTO PER RECORDAR...

Calonge de Segarra 1943

Aquesta fotografia, datada del 1943, mostra les nenes que anaven a les escoles de Dusfort (Calonge de Segarra) amb el mestre Sardà. Fotografia cedida per la Rosa Centellas, de Cal Beringuers.

(Ordre d'esquerra a dreta i de dalt a baix)

1) Rosa Lladó (Cal Lladó)	8) Maria Parramon (Cal Nadal)
2) Dolors Soler (Masoveria de les Basses)	9) Maria Boladeras (Castelltort)
3) Teresina (Cal Vima)	10) Montserrat Centellas (Cal Beringuers)
4) Maria Teresa Paradell (Cal Gracio)	11) Teresina Solà (Cal Quim)
5) Pepeta Raurich (Ca l'Hostaler)	12) Carme Guix (Els Pilots de Baix)
6) Nati Gassó (Cal Gassó)	13) Rosa Centellas (Cal Beringuers)
7) Maria Sugranyes (Cal Sugranyes)	14) Francesca Centellas (Cal Beringuers)

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

ELECTRONICA MCA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

Solucions pàg. 51

Endevinalla

La granota

Sudoku

6	3	5	4	8	1	2	7	9
2	8	1	7	9	5	3	6	4
9	7	4	2	6	3	8	1	5
7	4	6	5	2	8	9	3	1
1	9	8	3	4	7	6	5	2
5	2	3	6	1	9	7	4	8
3	6	9	1	5	2	4	8	7
8	5	7	9	3	4	1	2	6
4	1	2	8	7	6	5	9	3

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CDT

Clínica Dental Torà

Dra. SILVIA ZURITA RODRÍGUEZ
Dr. CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

Plaça de la Creu, 13
Tel. 973 47 35 27
25750 TORÀ

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

Sense matrícula!

OFERTA ESPECIAL UNIVERSITARIS !!!
50 euros

Preu tot l'any per:
NADAL-PASQUA-ESTIU I ELS DIVENDRES

**NOVETAT !!! Virtual Indoor
Cycling**

**Virtual fitness
professional**

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA www.gimnasnovaforma.com

Des de 1928 al seu servei

VILAMŪ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
I TALLER DE MARBRE

**I a més a més,
ara també som...**

GRUP GATTIA

Telf: 973 473 061
mail: info@vilamu.com
www.vilamu.com

Descobreix les nostres
promocions també a

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

125 ANYS
1890 - 2015

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

50^è aniversari
1964 - 2014

"Magí"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

Ara, Casa "Magí" entra a casa teva

Casa "Magí" posa al vostre servei la nova **botiga online**, un **espai on podeu comprar els nostres productes** elaborats de manera tradicional i amb la qualitat de sempre.

Botiga Plaça de la Creu, 7, 25750 Torà Tel. 973 473 051
email antigacasamagi@gmail.com www.casamagi.com

Llobregós informatiu

Una publicació de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà

